N°. 117. 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag 18 en 19 Mei.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat, volgens bepaling van Zijne Excellentie den Heere Generaal der Infanterie Opperbevelhebber dezer Vesting, te rekenen van heden, de POORTEN dezer Vesting zullen worden geopend des morgens ten *vier ure*, (zijnde hetzelfde uur als thans), en gesloten des avonds ten *half negen* ure; zullende de Drijfboomen gelijktijdig met de Poorten geopend worden, doch een half uur vroeger dan deze worden gesloten.

BREDA, den 16 Mei 1834.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven;
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op het rekwest van *Johannes van Raamsdonk*, Vleeschhouwer binnen deze Stad, houdende verzoek om toestemming tot het oprigten eener *Slagterij* in de door hem gehuurde huizinge, staande in de lange Brugstraat alhier, Wijk C. N°. 22.

Gelet op het Koninklijk besluit van den 31 Januarij 1824 (Staatsblad N°. 19) aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige Fabriken en Trafieken, ten gevolge van beleide informatien *de commodo et incommodo*.

Brengen bij deze het door *Johannes van Raamsdonk* gedane verzoek, ter kennisse der Ingezetenen, inzonderheid aan de bewoners der huizen staande naast de op te rigtene *Slagterij*, om, in geval iemand zou vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar, binnen *veertien dagen* na dato, aan Burgemeester en Wethouders *schriftelijk* in te leveren; zullende daarvoor worden gehouden, dat van de toestemming is gebleken, wanneer te dezen aanzien het stilzwijgen wordt in acht genomen of de gegrondheid der bezwaren twijfelachtig mogt zijn.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 15den Mei 1834.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAUIKES.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den Mei.

Bij onderscheiden besluiten van Zijne Majesteit, gedagteekend van 16 Februarij tot en met 24 April jl. zijn

1°. Benoemd:

Tot het voeren der directie over de administratieve dienst bij het leger te velde, de intendant der eerste klasse J. A. W. van den Bergh, dienstdoende in het tweede groot militair kommando. Tot chef der afdeeling voor de administratie bij het departement van oorlog, de intendant der eerste klasse J. Wagenaar, dienstdoende in het eerste groot militair kommando. Tot intendant der tweede klasse en tevens tot intendant in het eerste groot militair kommando, de onder-intendant der eerste klasse H. Engering, thans nog provisioneel belast met de administrative dienst in het tweede groot militair kommando. Tot onder-intendant der eerste klasse, de onderintendant der tweede klasse L. A. Nicuwenhuisen Tot onder-intendant der tweede klasse, de adjunct-intendant D. J. Reese. Tot adjunct-intendant, de adspirant bij de militaire administratie E. A. Dibbets. Tot eersten luitenant-adjudant bij den generaal-majoor H. F. D. de Favauge, de eerste luitenant A. F. Weerts, van de dertiende afdeeling infanterie en laatstelijk adjudant bij wijlen den generaal-majoor Ramdohr.

Bij de tweede afdeeling infanterie,

Tot tweeden luitenant, de tweede luitenant H. F. Prins, van de tweede afdeeling Noord-Brabandsche schutterij, en vroeger sergeant bij de twaalfde afdeeling infanterie.

Bij de vijfde afdeeling infanterie:

Tot tweeden luitenant, de sergeant-majoor H. W. L. Immink, van de zevende afdeeling infanterie.

Bij de zevende afdeeling infanterie:

Tot tweeden luitenant-kwartiermeester, de tweede luitenant C. F. E. Eijmaal van de afdeeling.

Bij de achtste afdeeling infanterie:

Tot tweede luitenants, de sergeanten A. J. Zenker en C. Dierckens, respectivelijk van de negende en zeventiende afdeelingen infanterie.

Bij de twaalfde afdeeling infanterie:

Tot tweeden luitenant, de kadet page E. G. van Hartitsch, sergeant titulair bij de dertien afdeeling infanterie.

Bij de veertiende afdeeling infanterie:

Tot eersten luitenant, de eerste luitenant-adjudant G. Perk van Lith, van het leger in Oost-Indië.

Bij het bataillon artillerie transporttrein:

Tot tweeden luitenant à la suite, de wachtmeester H. J. van Stipriaan Luiscius, van gemeld bataillon.

Bij het wapen der artillerie dienst doende in de West-Indië:

Tot tweede luitenants, de sergeanten J. Dorsten, van het eerste bataillon veld-artillerie, en A. van Alena, van het vierde bataillon artillerie nationale militie, benevens de sergeant-majoor W. Willemsche van het bataillon vrijwillige artilleristen.

2°. Verplaatst: de magazijnmeesters der artillerie van de derde klasse Wilson en Gerlach, eerstgemelde van de Willemstad naar Coeverden en laatstgemelden van Coeverden naar de Willemstad.

3°. In hunnen tegenwoordigen rang en anciënniteit overgeplaatst bij het leger in de Oost-Indië.

Bij het wapen der infanterie:

De tweede luitenants P. J. Wagenaar en A. Abrahamsz, respectivelijk van de twaalfde en achttiende afdeelingen infanterie.

Bij het wapen der artillerie:

De tweede luitenants J. K. Cox van Spengler en B. J. de Lange respectivelijk van het vierde bataillon artillerie nationale militie en van het bataillon artillerie schutterij.

4°. Het tractement van non-activiteit toegekend aan de majoors J. P. W. Hombach van de tiende afdeeling infanterie en adjudant bij den generaal der infanterie baron Chassée, en H. Tegelaar, van de achttiende afdeeling infanterie; zijnde beide hoofd-officieren tevens gesteld ter beschikking van het departement van Oorlog.

5°. Op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslag verleend aan den luitenant-kolonel der artillerie W. A. Bake, uit zijne betrekking van opper-kommandant der forten Lillo en Liefkenshoek, zijnde bij, met behoud van het volle traktement aan zijnen rang verknocht, gesteld ter beschikking van het departement van oorlog. Wijders op het door hen daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag uit de dienst verleend: aan den tweeden kapitein graaf F. G. van Limburg Stirum, van het korps rijdende artillerie, met vergunning om de uniform van zijn tegenwoordig korps te blijven dragen, en aan den tweeden luitenant à la suite C. A. E. A. van Panhuijs, van het regement huzaren n°. 6

6°. Titulaire rangen verleend, zonder bezwaar van 's Rijks schatkist, als: dien van luitenant-generaal, aan den generaal-majoor W. C. de Virieu, lid van het hoog militair geregtshof; dien van generaal-majoor, aan den gepensioneerden kolonel A. W. Senn van Basel, en dien van majoor, aan den kapitein-wagenmeester G. J. Pape;

Terwijl al verder, door Z. K. H. den Admiraal- en Kolonel-Generaal de na te melden verplaatsingen zijn gedaan, als: van den onder-intendant der eerste klasse F. L. Matt, belast geweest met de administrative dienst over de fourages in de provincie Noord-Braband, naar Deventer, om dienst te doen in het tweede groot militair kommando; van den eersten luitenant P. J. van Zutphen, van de twaalfde bij de vijfde afdeeling infanterie, en van den eersten luitenant C. J. Juta, van de tiende bij de achttiende afdeeling infanterie.

Alsmede is bij vonnis van den krijgsraad in de provincie Vriesland, de kapitein F. Fonteneau, van de achtste afdeeling infanterie, wegens ontrouw in zijne administratie, gecasseerd en eerloos verklaard, en mitsdien onbekwaam om in het vervolg eenige burgerlijke of militaire charge te bekleeden.

Bij koninklijk besluit is bepaald, dat de uittreksels uit de kadastrale leggers en aanwijzende tafels, welke door de bewaarders van het kadaster op aanvraag der ingezetenen worden afgegeven, op ongezegeld papier kunnen geschreven worden.

Aan den staatsraad mr. *C. J. van Assen* is eervol ontslag verleend geworden uit zijne betrekking als secretaris-generaal bij HH. KK. HH. den Prins Veldmaarschalk en Admiraal en Kolonel-Generaal.

Gelijk ontslag is verleend aan den oppermagazijnmeester van uitrusting der marine te Rotterdam, den heer *J. van Buren*, en is de heer *J. M. Obreen*, wiskunstenaar aldaar, benoemd geworden tot onderwijzer in het regtlijnig en zeevaartkundig teekenen bij het instituut te Medemblik, in plaats van den heer *J. W. L. van Oordt*.

— In de gemeente Sprang, (provincie Noord-Braband) heeft den 15den dezer de volgende droevige gebeurtenis plaats gehad:

De vrouw van een landman begeeft zich naar het veld om haren man koffij te brengen, hare twee hulpelooze kinderen, waarvan het eene nog in de wieg lag, achterlatende. Bij hare terugkomst hadden de varkens beide kinderen op eene schrikkelijke wijze mishandeld. Het oudste, 2½ jaar oud, is het gezigt geheel misvormd, doch er is hoop om hetzelve nog in 't leven te behouden. Het jongere, hoezeer minder beschadigd, zijn de ooren en de vingers van het linker handje geheel afgevreten, en afgezet moeten worden.

Mogt deze betreurenswaardige gebeurtenis, onvoorzigtige ouders tot eene waarschuwende stem verstrekken, ten einde die maatregelen van voorzorg daar te stellen, die de veiligheid van de dierbaarste panden bij noodzakelijke afwezigheid verzekeren.

— Volgens de Javasche Couranten tot den 18den Januarij had de kapitein ter zee *Wardenburg*, kommandant en directeur van Z. M. zeemagt in Oost-Indië, den 16den dier maand het kommandement over het Nederlandsch eskader aldaar overgegeven aan den schout bij nacht *J. H. Bolken*, daartoe door Z. M. den Koning benoemd.

In den nacht tusschen den 8 en 9 Januarij ontstond te Tjanjor, in de Preanger-Regentschappen, een felle brand, waardoor een aanzienlijk gedeelte der hoofdnegerij aldaar eene prooi der vlammen is geworden. Een aantal welgestelde inlandsche handelaren en anderen hebben daarbij al het hunne verloren. De zoon van

den kapitein der Chinezen te Buitenzorg, die op dat tijdstip te Tjanjor aanwezig was, heeft zich loffelijk onderscheiden, door het beschikbaar stellen, namens zijn vader, van eene hoeveelheid padie, tot voeding van die ongelukkigen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den Mei.

Onder dagteekening van den 6den dezer schrijft de *Augsburgsche Zeitung* uit Weenen: » Men schijnt alhier gunstige berigten van Biberich te hebben ontvangen, immers verzekert men, dat de Hertog van Nassau zich bereid heeft verklaard, tot den afstand van het Waalsche gedeelte van Luxemburg aan Belgien, zijne toestemming te geven. Voorts was hij met den Koning der Nederlanden overeen gekomen, wegens de schadevergoeding, welke de grootste zwarigheid opleverde, en de onderhandeling moeijelijk maakte. Het Duitsche bondgenootschap zal zich nu gemakkelijk met den Koning verstaan. Uit Zwitserland heeft men de verzekering ontvangen, dat de Polen zullen verwijderd worden. Het schijnt, dat de maatregelen der naburige staten het bondgenootschap inschikkelijker hebben gemaakt, en aan billijke vertoogen gehoor doen geven."

— Op den 1sten dezer werd te Rome in de Kerk van den Heiligen *Lodewijk*, de naamdag van den Koning der Franschen plegtig gevierd, en is deze dienst ditmaal door de gezanten en de hooge geestelijkheid, voor het eerst sints de julij-omwenteling, bijgewoond. Z. H. vertrok drie dagen te voren naar Tivoli en Subiaco, en werd op de eerste dier plaatsen met de grootste geestdrift ontvangen. Op den 26sten April is door het Pausselijk bestuur bekend gemaakt, dat de vaartuigen thans behoorende in het nieuwe koningrijk Griekenland voortaan van alle lasten zullen zijn bevrijd en in de Roomsche havens dezelfde voorregten als de inlanders zullen genieten.

— Het besluit van den grooten raad van het kanton Bern, ten aanzien der Poolsche uitgewekenen, is met eene meerderheid van 104 tegen 64 stemmen doorgegaan.

— De plegtigheid der eedaflegging van den russischen grootvorst *Alexander Nikolawitsch*, bij gelegenheid zijner meerderjarig-verklaring op zijnen 16den geboortedag, den 4den dezer, moest, blijkens het programma, allerluisterrijkst zijn. Na dat de teekenen der keizerlijke waardigheid in de groote hofkerk zouden zijn overgebragt en het korps diplomatiek, benevens de leden van den rijksraad hunne plaatsen hadden ingenomen, zou zich het hofgezin in luisterrijken optogt derwaarts begeven en door den Metropolitaan van Novogorod en St. Petersburg ontvangen worden. Bij den afloop des gebeds moest de Keizer hoogstdeszelfs zoon naar de lessenaar geleiden, waarop het Kruis en Evangelie lagen, en hij aldaar den eed van getrouwheid aan den regerenden Monarch en het Vaderland afleggen, en de stipte nakoming der regten van troon-opvolging en der familie-verordeningen bezweeren, welken eed hij vervolgens met zijne handteekening zou bekrachtigen, en dien, na den afloop der godsdienstige plegtigheid, het lossen van 301 kanonschoten uit de vesting en het gelui van alle klokken der hoofdstad, in de troonzaal herhalen, werwaarts zich de stoet inmiddels in de bij het programma voorgeschreven orde moest hebben begeven. Des avonds zou er groote illuminatie zijn en den daarop volgenden dingsdag groot gala-diner ten hove, waarbij, onder het losbranden des geschuts en trompetgeschal, toasten zouden gebragt worden aan Hunne Keizerlijke Majesteiten, aan den Grootvorst Troonopvolger, aan het geheele keizerlijke huis, en eindelijk aan de geestelijkheid en alle getrouwe onderdanen.

Te Warschau zijn de feesten, ter viering dezer gewigtige plegtigheid, in de beste orde afgeloopen, en heeft, zoo als de van daar ontvangen officiële berigten zich uitdrukken, de geheele bevolking getoond diep doordrongen te zijn van de overtuiging, dat dit feest dat was van het monarchaal beginsel, waarop Europa eeuwen lang gelukkig en zeker gerust heeft, en dat door het Christendom gewijd en geheiligd is. Bij gelegenheid van dit feest is de Alexanders-Citadel door de grieksche geestelijkheid plegtig ingewijd, terwijl bij de volks-vermakelijkheden en algemene illuminatie alle standen wedijverden om hunne deelneming aan den dag te leggen. Ook heeft de Prins-Stadhouder *Paskewitsch van Warschau* aan verscheiden personen, die om staatkundige misdrijven reeds tot zware straffen veroordeeld waren, of nog voor den krijgsraad te regt stonden, volkomen vrijspraak verleend.

Even als te München zijn ook te Dresden in den nacht van 4 op 5 Mei buitengewone maatregelen van voorzorg genomen, en de wachtposten aan het Koninklijk paleis versterkt geworden. Volgens de berigten van daar werden deze maatregelen, waartoe geenerhande onrust in Dresden zelf aanleiding had gegeven, in verband gebragt met de aankomst van eenen renbode uit Stuttgard, die weinige uren te voren Dresden bereikt had, en, naar sommigen beweerden, mededeelingen had overgebragt wegens eene zeer onlangs ontdekte, uitgebreide nieuwe zamenzwering.

— Uit Rödelheim, nabij Frankfort, wordt het volgende zonderlinge natuur-verschijnsel medegedeeld: Den 2den en 3den dezer was men hier getuige van eene vreemdaardige natuur-gebeurtenis, namelijk het vallen van eenen zwavelregen. Na eenen geweldigen regen, die gisteren tusschen 11 en 12 en heden tusschen 12 en 1 ure nederviel, werd onder het hemelwater eene zoodanige groote hoeveelheid van zwavel opgemerkt, dat het door de straten stroomende water met eene gele huid scheen overdekt te zijn, en de zwavel met handen vol van de straatsteenen konde worden opgezameld.

— Men schrijft uit Koppenhage dat het Deensche linieschip *Dronning-Maria*, benevens het kadetten vaartuig *Nayaden*, den 6den dezer naar de Noordzee zijn gezeild.

ENGELAND.

LONDEN, den 13den Mei.

In de zitting van het Hoogerhuis van den 12den dezer heeft de lord-kanselier *Brougham* een verzoekschrift uit Glasgow ter tafel gebragt, hetwelk door 48,600 personen onderteekend was, en strekte tot uit den weg ruiming van de bekende grieven der dissenters, waarvan reeds zoo veel gewag gemaakt is. Tevens werd in dat verzoekschrift een nieuwe eisch te berde gebragt, namelijk dat de vereeniging tusschen kerk en staat opgeheven, en dus met andere woorden de gevestigde en bevoorregte kerk afgeschaft zou worden.

De lord-kanselier, ofschoon de billijkheid van de overige wenschen der verzoekers erkennende, heeft verklaard zich met hun gevoelen omtrent het laatste punt geenszins te kunnen vereenigen, maar integendeel de instandhouding der gevestigde kerk voor hoogst nuttig en onvermijdelijk noodzakelijk te achten, en zich tegen alles wat tot hare afschaffing zou kunnen strekken, te zullen verzetten. De aartsbisschop *van Canterbury* heeft in denzelfden zin gesproken. De verklaring van den heer *Brougham* heeft veel opschudding gebaard, te meer daar den eigen avond te Londen eene talrijke openbare bijeenkomst gehouden is, onder voorzitterschap van het bekende Parlements-lid *Hume*, waarin hevig tegen de Engelsche kerk is uitgevaren, en een verzoekschrift aan het Lagerhuis is vastgesteld, strekkende om de vereeniging tusschen kerk en staat op te heffen, door de bisschoppen uit het Hoogerhuis te verwijderen, door het afschaffen van alle gedwongen betalingen ten behoeve dier kerk enz. De beruchte *O'Connell* heeft deze vergadering bijgewoond.

In het huis der gemeenten heeft gisteren avond de heer *Lennard*, na eene korte woordenwisseling, vrijheid verkregen, om binnen kort eene bill ter tafel te mogen brengen, luidens welke de doodstraf voortaan in zekere gevallen van diefstal niet meer zal uitgeoefend worden.

Op voordragt van lord *Althorp* zal het huis der gemeenten zich nu bepaaldelijk heden avond in comité begeven ter behandeling van de bill tot hervorming der bestaande armenwetten; en men verwacht bij die gelegenheid tegen onderscheidene bepalingen derzelve eenen tegenstand die noodzakelijk tot wijzigingen zal leiden.

Kolonel *Caradoc* heeft gisteren, na alvorens aan het bureau van buitenlandsche zaken met lord *Palmerston* eene bijeenkomst gehad te hebben, zich met eene bijzondere zending naar Spanje begeven. Voorts is Zaturdag de hertog *van Richmond* van hier naar Parijs vertrokken.

Uit Portugal zijn geene nadere berigten ontvangen. Die welke nu en dan door onze dagbladen worden medegedeeld schijnen zeer onzeker. Gisteren onder anderen kondigde de *Courrier* met veel ophef aan, dat don *Miguel* de voorwaarden van het traktaat, tusschen de vier mogendheden ontworpen, had aangenomen, en reeds werkelijk aan boord van het Engelsch oorlogschip *the Stag* herwaarts op reis was. De Portugesche fondsen stegen hierop aanmerkelijk, doch het is heden gebleken dat die tijding geheel voorbarig was. Ter beurze van heden waren genoteerd de 3 pCt. gecons. 92¾; de Holl. werk. schuld 2½ pCt. 52¼; 5 pCt. 97; Portugal 78.

LATERE BERIGTEN.

(*van Zaturdag avond*, 17 *Mei*.)

De discussie in de belgische kamer van afgevaardigden, over het ontwerp van wet op de provinciale organisatie, heeft ook gisteren niets belangrijks opgeleverd.

— Het brusselsch dagblad, *le Belge*, vermeldt, dat de Fransche generaal *Evain*, wiens tijdelijke afwezigheid tot het gerucht heeft aanleiding gegeven, dat hij zijn ontslag had gevraagd of bekomen, aan het hoofd van het ministerie van oorlog zal blijven.

— Volgens den ministeriëlen *Independant*, heeft de pruissische gezant, de baron *d'Arnim*, verlof bekomen om voor eenigen tijd naar Berlijn terug te keeren, en zullen zijne functien vooreerst door den baron *Bockelberg*, als zaakgelastigde worden waargenomen.

— Te Antwerpen verheugt men zich in de aanstaande oprigting van particuliere telegraphen, die in minder dan een uur de belangrijkste berigten, onder anderen den koers der fondsen uit Parijs zouden overbrengen, indien immer het Fransch gouvernement dezen tak van industrie gelieft te begunstigen.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 99; Braz. 77; Sp. 3 pCt. 45½; Uitgest. 15¾; Sicil. 93½; Rom. L. 95¾ à ⅞.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Mei.

De beraadslaging over het ontwerp van wet, ter beteugeling der volksbewegingen, heeft gisteren in de kamer van afgevaardigden tot eene allerhevigste discussie aanleiding gegeven, doch is in weerwil van dien verder gevorderd dan men zulks in een eerste zitting met eenige waarschijnlijkheid konde verwachten. Van de zijde der oppositie heeft zich vooral de heer *Pagès (de l'Arriège)* met nadruk tegen de voordragt doen hooren, voorgevende dat dezelve door het onbepaalde der voorschriften, de individuële vrijheid geheel vernietigde, en daarenboven zeer onstaatkundig moest genoemd worden, daar men de vijanden van het bestuur door al te strenge strafbepalingen tot wanhoop zoude drijven, en bij gevolg tot nieuwe en nog heviger onlusten aanleiding zoude geven. Dezelfde spreker nam voorts deze gelegenheid waar om zich te verdedigen tegen de beschuldiging in eene vorige zitting hem ten laste gelegd, dat zijne redevoeringen over de wet tegen de genootschappen, waaraan hij

openlijk verklaarde, niet te zullen gehoorzamen, de opstandelingen had aangemoedigd, welligt eene der hoofdoorzaken was van de onheilen die Lyon en de hoofdstad hebben getroffen. Deze verdediging echter was, zoo met personeele verwijtingen tegen het ministerie en eenige afgevaardigden van het centrum doorweven, dat de discussie daarop al spoedig eene geheel ongewone wending nam, en van weerszijden beleedigingen in plaats van bewijsredenen werden aangevoerd. De rapporteur der commissie, de heer *Dumon*, wien men vooral de amendementen, in het oorspronkelijk ontwerp aangebragt, tot misdaad rekende, bleef de oppositie ten deze niets schuldig, en werd daarin onder anderen door den minister *Guizot* ondersteund. Niet dan met de grootste inspanning gelukte het den heer *Dupin* te midden dezer onstuimige beraadslaging de orde te bewaren, en na verloop van eenigen tijd de redenaars zooverre tot het onderwerp in kwestie terug te brengen, dat men in staat was tot behandeling der artikelen over te gaan. Zonder aanmerkelijken tegenstand werden nu de bepalingen aangenomen; „dat een ieder die verbodene wapenen zoude maken, verkoopen of uitdeelen zal gestraft worden met eene gevangenis van een maand tot een jaar en eene boete van 16 tot 500 franken; degenen die dezelve mogt dragen, met eene gevangenis van 6 dagen tot 6 maanden en eene boete van 16 tot 200 franken;

„Dat een ieder die, hetzij buskruid zoude vervaardigen, verkoopen of uitdeelen, hetzij meer dan twee ponden in zijn bezit hebben, zal gestraft worden met eene boete van eene maand tot twee jaren;

„Dat een ieder die zonder behoorlijke autorisatie oorlogs-wapenen, patronen of andere krijgsbehoeften zoude hebben vervaardigd, verkocht, uitgedeeld of dezelve in zijn bezit had, zal worden gestraft met eene gevangenis van eene maand tot twee jaren en eene boete van 16 tot 1000 franken;

„Dat alle deze overtredingen zullen worden vervolgd voor de correctionele regtbanken, de verbodene voorwerpen verbeurd verklaard; de veroordeelden onder het toezigt der politie worden gesteld, en de straffen bij herhaling van misdrijf verdubbeld."

Meer bedenking en tegenstand vond de daaropvolgende bepaling, volgens welke alle degenen, die bij eenen volksopstand, hetzij wapenen of krijgsbehoeften, hetzij eenig onderscheidingsteeken mogten dragen, met opsluiting zouden worden gestraft, dat degene die tegelijk wapenen en onderscheidingsteekenen mogten dragen, de deportatie zouden ondergaan; dat eindelijk degene die van hunne wapenen gebruik maakten, het leven zouden verbeuren. Een amendement van den *Viviers*, ten doel hebbende, om vooral in het eerste gedeelte van dit artikel meer onmiddellijk deelneming aan den opstand te voorzien, gaf op nieuw aanleiding tot eene hevige woordenwisseling, die weldra, doch ditmaal tusschen den minister van justitie, en de heeren *de Tracy* en *Odillon Barrot*, in even grove personaliteiten als te voren ontaardde, zoodat de heer *Dupin* zich eindelijk genoodzaakt zag, de zitting op te heffen.

De heer *Martin*, onlangs tot procureur generaal bij het hof van Parijs benoemd, die als rapporteur der commissie over het ontwerp van wet tegen de associatien, zich in zoo hooge mate de vijandschap der liberalen opposite heeft op den hals gehaald, is te Donoy met eene meerderheid van 105 tegen 65 stemmen tot afgevaardigden verkozen.

— Te St. Etienne hebben de kooplieden en fabriekanten zich vereenigd tot eene inschrijving ten behoeve der arbeiders die het aan werk ontbreekt.

— Onder dagteekening van den 11 dezer schrijft men van Bajone, dat de laatste handelscourrier die aldaar van Madrid aankwam, tusschen Villafranca en Irun onophoudelijk door de insurgenten werd vervolgd en zelfs in de haven van Fontarabien met moeite aan hunne geweerkogels ontkwam. Een paar dagen vroeger was de stad Irun zelve des nachts door een bende van 700 man, door zekeren *Sagostiversa* aangevoerd, overvallen, doch de bezetting had zich dapper verdedigd.

— Heden (15 *Mei*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 106,05; op tijd 106; 3 pCt. kont. 79,80; op tijd 79,85; Nap. rent. kont. 97; op tijd 97,15; Sp. perpet. kont. 74¼; op tijd 74⅛; 3 pCt. kont. en op tijd 44⅞; Cortes 28¾.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Italië. — Den 30 April is te *Venetië* eene nieuwe opera van Donizzetti ten tooneele gevoerd, van welke de Muzijk als een nieuw meesterstuk van dien *maestro* bij uitnemendheid, gelijk de Italianen hem noemen, geprezen wordt.

Frankrijk. — De *Echo du Nord* meldt, dat er in de Archieven van het *Departement du Nord* eene oorspronkelijke brief is gevonden van Jeanne d'Arc, de beroemde *Maagd van Orleans*, gerigt aan den Hertog van *Bourgondië*, in het belang van Karel VII. De brief, gedagteekend uit *Reims*, is in zeer oud Fransch en met vele verkortingen geschreven, zoodat het op sommige plaatsen zeer moeijelijk is geweest, de zin er van te ontcijferen. — Een landbouwer te *Courseulles* heeft eenige dagen geleden, bij het omploegen van zijn veld, een aarden pot gevonden, waarin zich eene menigte gouden geldstukken bevond met de beeltenis van Karel den *Groote*. De waarde is op *f* 20,000 geschat. — De vrijheid, waarmede thans van het tooneel op eene ondubbelzinnige wijze personen gegispt worden, herinnert eenigzins aan de oude komedie der *Grieken*. Onder eene natie, bij welke door een geestig woord de eerwaardigste zaken belagchelijk kunnen gemaakt worden, kan de vrees om aan den spot van het publijk in den schouwburg prijs gegeven te worden, eenen verderfelijken invloed krijgen, gelijk diezelfde vrees aan den anderen kant een breidel kan zijn voor misbruiken en onbillijke handelingen. De volgende anekdote kan tot een voorbeeld strekken, of van het eerste, of van het laatste, waaromtrent het oordeel aan den Lezer wordt overgelaten. Eenigen tijd geleden was er op den schouwburg te *Soissons* een stuk vertoond, waarvan de schrijver korporaal was in het 38e regiment van linie. De kolonel van dat regiment had het den korporaal zoo euvel afgenomen, dat hij zonder zijne autorisatie een stuk gemaakt had en had laten spelen, dat de arme korporaal-tooneelschrijver gecasseerd en met eene maand arrest gestraft werd. Ditzelfde stuk is nu onlangs met het beste gevolg op nieuw te *Boulogne* vertoond, zijnde de geboorteplaats van den schrijver. Toen nu het stuk was afgespeeld, werd er een briefje op het tooneel geworpen, waarin de naam van den schrijver werd gevraagd. Ter voldoening aan het verlangen van het publijk trad een der spelers te voorschijn en sprak de volgende regels uit:

» *L'auteur de cette pièce est simple caporal*,
» *Monsieur son colonel est député du centre*,
» *Aussi ce colonel a dû trouver fort mal*,
» *Qu'il ait eu de l'esprit quand lui n'a que du ventre.*"

» Mijne Heeren, voegde de spreker er bij, de schrijver van het stuk is » de Heer Delahodde, onze stadgenoot, korporaal bij het 38e regiment » van linie." — Er is een Roman in 't licht gekomen, welke zich, door diepzinnigheid en eene hooge wijsgeerige bedoeling, van Romans van den gewonen stempel gunstig onderscheidt. Het is *le Chevalier de St. Pont par* Th. Muret. De Heer Muret heeft zich in dit werk beijverd, om den schrijver van de *Emile* ten toon te stellen in deszelfs verbindtenis met Thérèse Levasseur en in de verloochening van de grondstellingen, welke hij in zijn verleidelijk werk had voorgedragen, door de kinderen, welke de vrucht dier verbindtenis waren, op den drempel van een Openbaar Gesticht van liefdadigheid neder te leggen. De Heer Muret toont zich een verklaard vijand van de leerstellingen van Rousseau en Voltaire en zijn Roman, in eenen wegslependen trant geschreven, en tafereelen bevattende, welke met eene meesterlijke hand geteekend zijn, is welligt bestemd om eenen grooten invloed op veler denkwijze te maken en zal zeker eene eervolle plaats beslaan in de Letterkunde onzer dagen. — Niet het minst belangrijke der thans uitkomende Tijdschriften is het onlangs aangevangene *La Cour d'Assises*, waarin de merkwaardigste Crimineele Regtsgedingen, zoo bij de Regtbanken in *Frankrijk* als in andere landen voorkomende, worden ontvouwd. In het nommer 9 hebben zelfs *Indië* en *Egypte* stof geleverd. Bij eene onderhoudende lectuur, is het tevens eene leerzame verzameling voor den Criminalist. — Bij de verkooping eener verzameling van autographen te *Parijs*, is dezer dagen eene brief van Gabrielle d'Estrées verkocht voor 410 fr., eene van Jean la Fontaine voor 400 fr. en eene van Michel Montaigne voor 700 fr. De laatste, zijnde van het jaar 1588, bedroeg slechts 30 regels schrifts.

Engeland. — Op den 2 dezer is door de koninklijke Akademie te *Londen* eene tentoonstelling geopend van voorwerpen van Schilder- en Beeldhouwkunst door levende Meesters. Zij bestaat in 't geheel uit 1121 kunstwerken, waaronder ongeveer 100 stukken van Beeldhouwkunst zijn. Onder de schilderijen munten uit twee stukken van Edwin Landseer, waarvan vooral het eene, *Tafereel uit den ouden tijd in de Bolton-Abdij* eene overheerlijke schilderij is. Turner heeft vijf landschappen geleverd, welke den roem van dezen dichterlijken schilder ten volle handhaven. De oorspronkelijke Wilkie doet zich in de stukken van hem ten toon gesteld, weder kennen als een der beste karakterschilders van onzen tijd. Vol gevoel zijn twee stukken van Allan, het eene, *de Wees*, het andere, *Poolsche bannelingen door Bashkiren geleid op hunnen weg naar Siberie.* De paarden van Ward zijn geheel natuur en schoonheid. Eastlake heeft *de ontsnapping van Francesco di Carrara, laatsten Heer van Padua en Taddea d'Este, zijne vrouw, uit de magt van Galeazzo Visconti, Hertog van Milaan* in een tafereel geschilderd vol dichterlijken gloed. *De tuinen van Hesperus* door Howard getuigen van de verhevene verbeeldingskracht en den goeden smaak diens kunstenaars. Callcott heeft verscheidene tafereelen geleverd, welke door waarheid van uitdrukking en smaakvolle behandeling, geen gering sieraad zijn dezer tentoonstelling, welke ook nog door verscheidene goede portretten en verscheidene bouwkundige teekeningen van groote verdiensten wordt opgeluisterd. — Van het prachtige Ornithologische werk van J. J. Audubon, over de vogelen van *Amerika*, is thans de 38e Aflevering in 't licht gekomen, wederom versierd door vijf uitstekend fraaije platen; waaronder de afbeeldingen van de *Tetrao cupido* en van de *Picus Varius* bijzonder uitmunten. Dit werk is zeker een der fraaiste, welke over de Vogelkunde zijn in 't licht gekomen. — Niet lang geleden is er een nieuwe Roman in 't licht gekomen, getiteld *the Doctor*, welke de openbare opmerkzaamheid in hoogere mate tot zich getrokken heeft, dan in vele jaren met letterkundige voortbrengselen van dien aard het geval is geweest. In den smaak van Sterne's *Tristam Shandy* geschreven, heeft deze Roman blijkbaar ten hoofddoel, om het geluk te schilderen van dien tijd, toen men, aan voorvaderlijke gebruiken en begrippen gehecht, onwrikbaar in hunne godsdienstige overtuiging, gelukkig leven kon, ofschoon noch thee, noch suiker, noch aardappelen tot de levensbehoeften behoorden, toen er Engelschen waren, die wijsgeerige gesprekken konden houden, zonder zich ooit in hun leven over hooge staatkundige onderwerpen te hebben uitgelaten, die boeken in folio lazen, zonder ooit een nieuwspapier te hebben gezien, of van een Letterkundig Magazijn te hebben hooren spreken, en wat dies meer is. Deze uitmuntende Roman getuigt van uitgebreide geleerdheid en draagt, onder anderen, blijken, dat de schrijver, die tot hiertoe onbekend is, ook de Nederduitsche taal verstaat. [Een eenigzins uitvoeriger berigt van dit werk en een proefje van den inhoud vindt men in het *Nederlandsch Letterkundig Nieuwsblad* van Woensdag 14 Mei.]

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

VRIJDAG, *den 16den Mei.*

TARWE. — Nieuwe Roode, met levendigen handel: 126 ℔ O. witbonte Pools. f 250; – 126, 129 Pommer f 140, 148; – 131 N. Rhijn. f 160; – 130 N. Mecklenb. f 150, 152; – 125 N. Holst. f 130, 135, naar kwaliteit; – 121 N. Vriess. f 125; – 130 mooije Wismar f 155; – 123 O. Pommer f 155.

ROGGE. — Weinig in omgegaan: 118 ℔ O. gedroogde f 155; – 117 O. Pruissche f 156; – 122 N. Pommer f 126.

GARST. — Stil: 109 ℔ Deensche f 70.

HAVER. — Flaauw: 83 ℔ Gron. dikke f 57; – 85 fijne f 70.

KOOLZAAD. — Lusteloos en zonder handel.

LIJNZAAD. — Mede zonder handel.

OLIE. — Hetzelfde, als voorgaand berigt.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 16den Mei.*

NEDERLANDEN. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ ure.
Werkel. schuld 2½	51 7/16	51 9/16	51 9/16
Dito dito 5	97	97 1/8	97
Uitgestelde dito	1 1/4	1 [illegible]	
Kansbill. dito	23 1/16	23 3/16	23 1/8
Amort. Syndic. 4½	90	90 1/16	90
Dito dito 3½	73 3/8		
Schatkistbiljett. 6	100 1/8	100 3/16	
Oorlogslasten 5	100 11/16		
Leening 1831 6	100 1/8	100 1/4	
Handel-Maats. 4½	100 3/4		
FRANKRIJK.			
Inschr. Grootb. 5			
ENGELAND.			
Dito per 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certificat. Ardoin 5	70	70 3/4	70 1/4 a 3/8
Dito f 1000 3	44 3/4	45 1/8	44 3/4 a 7/8
Uitges. 3 pc. Sch. 5	15 5/8	15 3/4	15 5/8 a 3/4
Cort. Bons Lond. 5	28 5/16	28 3/4	28 5/8
NAPELS.			
Certificat. *L & B* 5			
Dito *Falc. & C.* 5			
Leen. Lond. R. 5	97		
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798/1816 5	102 3/4	102 3/4	
Dito dito 1828/29 5	103 1/4	103 3/8	

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ ure.
Cert. dito 1831 5	97		
Obl. te London 5			
Certif. te Hamb. 5	96 3/4		
Inschrijv. Assig. 6	68 5/16	68 3/8	68 5/16
Certificat. dito 6	68 1/4		
POLEN.			
Aand. Loot. fl. 300	113 1/2	113 5/8	
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50	98 3/4		
OOSTENRIJK.			
Dito dito f 100			
Dito dito » 250. 4	424		
Metalliek 5	97 3/4	97 7/8	97 7/8
Dito Lond. gen. 5			
Dito 2½	52 5/8	52 3/4	52 3/4
Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito 4			
Cert. Stadsb. dit. 2½			
Ween. Bankact. 3			
DENEMARKEN.			
Leening te Lond. 3	75		
BRAZILIEN.			
Dito *Rotschild* 5	77	77 3/16	77
GRIEKSCHE.			
Dito te London 5			

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.